

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه قم

دانشکده حقوق

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی

عنوان

کارکردهای جرم‌زای خانواده با

تحلیل موردی شهرستان دورود

استاد راهنما

دکتر عادل ساریخانی

استاد مشاور

دکتر ابوالفتح خالقی

نگارنده

فاطمه نیکبخت

آذر ۹۱

((صورت جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد))

با تاییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عج الله تعالی فرجه الشریف)

جلسه دفاعیه پایان نامه کارشناسی ارشد آقای/خانم

رشته

تحت عنوان

با حضور هیات داوران در محل دانشگاه قم در تاریخ / / تشکیل گردید.

در این جلسه پایان نامه با نمره (به عدد ، به حروف)

با درجه عالی بسیارخوب خوب قابل قبول

مورد دفاع قرار گرفت.

نام و نام خانوادگی	سمت	مرتبه علمی	امضاء
	استاد راهنما		
	استاد مشاور		
	استاد ناظر		
	استاد ناظر		
	نماینده تکمیلی	تحصیلات	

مدیر آموزش و تحصیلات

نام و امضاء

معاون آموزشی و پژوهشی دانشکده

نام و امضاء

تکمیلی

تقدیم به :

پدر و مادر عزیزم

و

گل سر سبد زندگیم همسر عزیزم

تشکر و قدردانی

حمد و سپاس خدای را که توفیق کسب دانش و معرفت را به ما عطا فرمود. در این جا بر خود لازم می دانم از تمامی اساتید بزرگوار به ویژه اساتید دوره کارشناسی ارشد که در طول سالیان گذشته مرا در تحصیل علم و معرفت و فضائل اخلاقی یاری نموده اند تقدیر و تشکر نمایم. از جناب آقای دکتر عادل ساریخانی که راهنمایی اینجانب را در انجام تحقیق، پژوهش و نگارش این پایان نامه تقبل نموده اند نهایت تشکر و سپاسگزاری را دارم. از جناب آقای دکتر ابوالفتح خالقی به عنوان مشاور که با راهنمایی خود مرا مورد لطف قرار داده اند کمال تشکر را دارم. از استاد ارجمند جناب آقای صفا که بر بنده حقیر منت نهاده و دلسوزانه در این مسیر با راهنمایی های خود کمک بی شائبه ای به پیشرفت کار من نمودند نهایت سپاس و قدردانی را دارم.

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف کلی مطالعه مقایسه ای کارکردهای خانواده در دو گروه مجرم و غیر مجرم در شهرستان دورود تدوین شده است ، که در این راستا به بررسی سولاتی چون میزان اجرای کارکرد های خانواده در دو گروه مجرم و غیر مجرم ، نوع الگوی ارتباطی حاکم بر خانواده های آنها ، نوع تعاملات اعضای خانواده های این دو گروه ، ساختار خانواده دو گروه

و نگرش جامعه آماری به مفاهیم خانواده پرداخته ایم. فرضیات خود را مبنی بر تفاوت سیستم خانواده در دو گروه قرار دادیم. روش تحقیق به صورت کمی مبتنی بر تکنیک علی مقایسه ای میان دو گروه بزهکار و عادی انجام گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه می باشد. روش نمونه گیری در مورد زنان و مردان غیر مجرم که شامل ۱۵۰ نفر (۱۰۰ مرد و ۵۰ زن) دورودی ساکن در این شهرستان بود به صورت تصادفی ساده ، و در مورد مردان و زنان مجرم که شامل ۱۵۰ نفر (۱۰۰ مرد و ۵۰ زن) که در ندامتگاه این شهر حضور داشتند به شیوه تصادفی سیستماتیک هدفمند است . تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار spss انجام گرفت در مقایسه کارکرد خانواده دو گروه مجرم و غیر مجرم ، مشخص گردید که اکثر خانواده های افراد مجرم دارای کارکرد ضعیف در عرصه های (حمایتی، نظارتی، عاطفی، جنسی، تربیتی و ...) می باشند؛ این در حالی است که اکثر خانواده های افراد غیر مجرم دارای کارکرد عالی بوده اند. الگوی ارتباطی در خانواده اکثر افراد مجرم الگوی هر ج و مرج می باشد اما الگوی ارتباطی در خانواده اکثریت افراد غیر مجرم الگوی اعتدالی می باشد. روابط اعضا یا اکثریت خانواده های گروه مجرم سرد در حالی که روابط اعضای غالب خانواده های گروه غیر مجرم گرم مقاسیه نوع ساختار اکثریت خانواده های گروه مجرم هسته ای و در مقابل اکثریت گروه غیر مجرم متعلق به ساختار گسترده غالب گروه مجرم در بسیاری از مفاهیم خانواده هم رای نظرات فمینیستی بودند در حالی که نگرش گروه مقابل موافق آموزه های اسلام بود.

واژگان کلیدی: کارکرد، جرم، خانواده، شهرستان دورود

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
الف) بیان مساله	۲
ب) سوالات تحقیق	۳
پ) فرضیه های تحقیق	۳
ج) اهداف تحقیق	۴
د) ضرورت تحقیق	۴
ه) اهمیت تحقیق	۵
و) پیشینه تحقیق	۵
ی) سامانه تحقیق	۷
فصل اول: مفاهیم و مبانی	۸
مبحث اول: مفاهیم	۹
گفتار اول: تعریف کارکرد	۹
گفتار دوم: تعریف جرم	۱۰
گفتار سوم: تعریف خانواده	۱۱
مبحث دوم: انواع خانواده	۱۳
گفتار اول: خانواده گسترده	۱۳
گفتار دوم: خانواده هسته ای	۱۵
مبحث سوم: رژیم های حاکم بر خانواده	۱۶
گفتار اول: رژیم استبدادی	۱۶
گفتار دوم: رژیم هرج و مرجی	۱۷
گفتار سوم: رژیم دموکراسی	۱۸
گفتار چهارم: رژیم اعتدالی	۱۸
مبحث چهارم: کارکردهای خانواده	۲۱
گفتار اول: کارکردهای مثبت خانواده	۲۱

- ۲۱ الف) بقای جامعه
- ۲۲ ب) تامین نیازهای جنسی
- ۲۲ پ) نیاز به دوست داشتن و دوست داشته شدن
- ۲۳ ج) حضانت
- ۲۴ د) تربیت
- ۲۵ گفتار دوم: کارکردهای جرم زای خانواده
- ۲۵ الف) کم رنگ شدن ارضای غرایز جنسی در محیط خانواده
- ۲۸ ب) عدم ارضای غرایز عاطفی
- ۲۹ پ) غفلت از تربیت
- ۳۱ ج) فقر مالی خانواده
- ۳۳ د) عدم سکون و آرامش در خانواده
- ۳۴ مبحث پنجم: مبانی نظری تحقیق
- ۳۵ گفتار اول: نظریه دورکیم
- ۳۶ گفتار دوم: نظریه آنومی و ساختار خانواده ویلیام گود
- ۳۶ گفتار سوم: تئوری محیط اجتماعی الکساندر لاکاسانی
- ۳۷ گفتار چهارم: نظریه مرتن
- ۳۷ گفتار پنجم: نظریه کنترل اجتماعی
- ۳۸ گفتار ششم: دیدگاه اسلامی و فمینیستی
- ۳۹ مبحث ششم: چار چوب نظری تحقیق
- ۴۲ فصل دوم: اطلاعات حاصل از کار میدانی
- ۴۳ مبحث اول: تعریف عملیاتی متغیرها
- ۴۳ گفتار اول: متغیرهای مستقل
- ۴۴ گفتار دوم: متغیرهای وابسته
- ۴۴ مبحث دوم: روش شناسی
- ۴۴ گفتار اول: ابزار تحقیق

۴۴	گفتار دوم: اعتبار و روایی تحقیق.
۴۵	گفتار سوم: جامعه آماری
۴۵	الف) حجم نمونه
۴۵	ب) شیوه نمونه گیری
۴۶	گفتار چهارم: روش پژوهش
۴۶	گفتار پنجم: محدودیت ها و مشکلات تحقیق
۴۷	گفتار ششم: مدل تحلیلی تحقیق
۴۸	مبحث سوم: جداول و نمودارهای آماری
۴۸	گفتار اول: یافته های توصیفی
۷۱	گفتار دوم: یافته های استنباطی
۷۸	نتایج و پیشنهادها
۷۸	الف) نتایج
۸۱	ب) پیشنهادها
۸۲	پیوست ها
۸۶	منابع و مأخذ
۸۶	کتاب ها
۸۶	الف) منابع فارسی
۸۹	ب) منابع عربی
۹۰	پایان نامه ها
۹۰	مقالات و تقریرات
۹۱	سایت ها
۹۱	منابع انگلیسی

فهرست جداول

عنوان	صفحه
(جدول شماره ۱) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب سن.....	۴۸
(جدول شماره ۲) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب تحصیلات.....	۴۹
(جدول شماره ۳) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب میزان اهتمام والدینشان نسبت به تربیت.....	۵۰
(جدول شماره ۴) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب میزان نظارت والدینشان در اموری چون بلوغ، تحصیل و	۵۱
(جدول شماره ۵) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب میزان آگاهی والدینشان در اموری چون بلوغ تحصیلو	۵۲
(جدول شماره ۶) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب میزان رضایت از روابط جنسی با همسر.....	۵۳
(جدول شماره ۷) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب میزان وجود عشق متقابل.....	۵۴
(جدول شماره ۸) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب میزان وجود آرامش در خانواده شان.....	۵۵
(جدول شماره ۹) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب میزان حمایت و پشتیبانی خانواده در هنگام بروز مشکلات.....	۵۶
(جدول شماره ۱۰) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب میزان برخورداری از وضعیت مناسب اقتصادی.....	۵۷
(جدول شماره ۱۱) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب نوع الگوی ارتباطی خانواده شان.....	۵۸
(جدول شماره ۱۲) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب نوع تعاملات اعضای خانواده شان.....	۵۹
(جدول شماره ۱۳) فراوانی و درصد پاسخ ها بر حسب نوع ساختار خانواده شان.....	۶۰
(جدول شماره ۱۴) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به خانواده.....	۶۱
(جدول شماره ۱۵) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به ازدواج.....	۶۲
(جدول شماره ۱۶) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به نقش زن.....	۶۳
(جدول شماره ۱۷) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به فرزند.....	۶۴

- (جدول شماره ۱۸) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به مراقبت از کودک..... ۶۵
- (جدول شماره ۱۹) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به هم جنس گرایی..... ۶۶
- (جدول شماره ۲۰) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به سقط جنین..... ۶۷
- (جدول شماره ۲۱) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به غریزه جنسی..... ۶۸
- (جدول شماره ۲۲) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به غریزه عاطفی..... ۶۹
- (جدول شماره ۲۳) فراوانی و درصد پاسخ ها بر مبنای نگرش نسبت به پدیده طلاق..... ۷۰

الف) بیان مسأله:

خانواده به عنوان کوچکترین و مهمترین نهاد اجتماعی نقش قابل توجهی در سرنوشت اعضای خود دارد. همان گونه که وجود شرایط مطلوب در خانواده امکان رشد اعضا را فراهم می‌سازد، به همان نسبت شرایط نامطلوب آن در پرورش افراد بزهکار موثر است. خانواده دارای یک سری کارکردها و نقش‌ها بر اساس طبیعت انسانی و قاعده اجتماعی پذیرفته شده می‌باشد و پایه و شالوده حیات اجتماعی و انسانی بر آن استوار است. برای رسیدن به این مهم می‌بایست خانواده کارکردهای خود را به نحو احسن انجام دهد. مبحث خانواده و در راس آن کارکرد خانواده موضوع بسیار با اهمیتی است، این در حالیست که بسیاری از مکاتب فعالیت‌های گسترده علیه نهاد خانواده را در راستای کار خود قرار داده‌اند و به دنبال انحراف خانواده از کارکرد‌های اصلی خود می‌باشند. علل و عوامل مختلفی می‌تواند خانواده را از کارکرد‌های سازنده خود منحرف سازد، از جمله آن می‌توان به شیوه‌های تربیتی مستبدانه، غفلت و بی‌توجهی والدین، مشاجرات خانوادگی، وضعیت نامناسب اقتصادی اشاره کرد.

نقش‌های خانوادگی زمانی به موثرترین شکل تحقق می‌یابند که در برگیرنده تمام کارکرد‌های ضروری خانواده باشد و به طور عادلانه بین اعضا تقسیم شود. در خانواده‌های دارای افراد بزهکار به خاطر از هم گسیختگی و غفلت خانوادگی تخصیص نقش‌ها به درستی انجام نمی‌گیرد، والدین دچار غفلت به مسائل تربیتی، تحصیلی، اقتصادی، تفریحی فرزندان خود اهمیت نمی‌دهند، آن‌ها را به حال خود رها می‌کنند، هرگاه بنیان عاطفی و اخلاقی خانواده سست گردد، میزان مشاجره و اختلاف میان اعضای خانواده بالا می‌رود، وجود اختلاف در خانواده و عدم داشتن آرامش در چنین کانونی تمایل افراد را به جدایی از آن افزایش می‌دهد.

خانواده با کارکردهای جرم زا می تواند محیطی برای پرورش بزه کار باشد. به نظر می رسد افزایش میزان بزه کاری حاکی از تضعیف مناسبات گروهی خانواده باشد ، به طوری که هنگامی که وحدت گروهی از هم پاشیده می شود و اعضاء از سیطره روابط صمیمی و عاطفی خارج می شوند، خطر از بین رفتن کارکردهای مثبت خانواده زیاد است. تحقیق حاضر متکفل تبیین و نشان دادن تاثیر یا عدم تاثیر کارکردهای منفی خانواده در جرم زایی با استفاده از از روش میدانی در دو گروه مجرم و غیر مجرم در شهرستان دورود می باشد . به دلیل اینکه شهرستان دورود محل سکونت محقق به شمار می رود لذا این شهرستان برای کار تحقیقی مورد نظر انتخاب گردید.

(ب) سوالات تحقیق:

۱. آیا میزان اجرای کارکرد های خانواده در دو گروه مجرم و غیر مجرم یکسان است ؟
۲. آیا نوع الگوی ارتباطی حاکم بر خانواده های دو گروه مجرم و غیر مجرم یکسان است؟
۳. آیا نوع تعاملات اعضای خانواده در دو گروه مجرم و غیر مجرم یکسان است؟
۴. آیا ساختار خانواده در دو مجرم گروه و غیر مجرم یکسان است؟
۵. آیا نگرش دو گروه مجرم و غیر مجرم نسبت به کارکرد های خانواده یکسان است؟

(پ) فرضیه های تحقیق:

به نظر می رسد میزان اجرای کارکرد های خانواده میان دو گروه مجرم و غیر مجرم متفاوت است.

به نظر می رسد نوع الگوی ارتباطی حاکم بر خانواده ها میان دو گروه مجرم و غیر مجرم تفاوت وجود دارد.

به نظر می رسد نوع تعاملات اعضای خانواده در دو گروه مجرم و غیر مجرم تفاوت وجود دارد.

به نظر می رسد نوع ساختار خانواده در دو گروه متفاوت می باشد.

به نظر می رسد نوع نگرش دو گروه مجرم و غیر مجرم نسبت به مفاهیم خانواده متفاوت می باشد.

ج) اهداف تحقيق:

۱. در این تحقیق سعی شده است تأثیر عدم اجرای کارکرد های خانواده در گرایش به جرم مورد بررسی قرار گیرد.
۲. تأثیر الگوی ارتباطی حاکم بر خانواده در گرایش به جرم مورد بررسی قرار گیرد.
۳. تأثیر نوع تعاملات اعضای خانواده در گرایش به جرم بررسی شود.
۴. تأثیر ساختار خانواده در گرایش به جرم بررسی قرار گیرد.
۵. تأثیر نحوه نگرش افراد به مفاهیم خانواده در گرایش به جرم مورد بررسی قرار گیرد.

د) ضرورت تحقيق:

ضرورت تحقیق این است که با شناخت کارکردهای اصلی خانواده، هر خانواده بداند که انحراف از این کارکردها دارای چه عواقب وخیمی است و به سادگی از این کارکردها چشم پوشی نباید کرد، بلکه با بالا بردن آگاهی های خود از نیازهای اساسی اعضای خانواده زمینه صعود نه سقوط اعضای خانواده را فراهم کنیم. همچنین در این تحقیق با بررسی نوع ساختار، نوع الگوی ارتباطی، نوع تعاملات اعضای خانواده و نوع نگرش جامعه آماری به کارکرد های خانواده می توان به رابطه بین این موارد با نحوه ی اجرای کارکرد های خانواده پی برد. این در حالی است که در تحقیقاتی که پیرامون مبحث خانواده صورت گرفته اند کمتر به این مهم پرداخته شده است و این بر ضرورت کار می افزاید.

ه) اهمیت تحقيق:

مطالعات انجام شده توسط متخصصان علوم اجتماعی و دستورات و راهنمایی هایی که پیامبران الهی برای هدایت و رشد و کمال و تربیت انسان ها از منبع وحی ابلاغ کرده اند، بر نقش نهاد خانواده به عنوان اصلی ترین کانون پرورش و تربیت تاکید داشته است. خانواده که از دیر باز برآورنده مهمترین نیازها و خواست های حیاتی بوده است، امروزه به شدت از سوی دشمنانی که در جبهه های جنگ نرم فعالیت میکنند مورد تهدید قرار میگیرد و آنان به دنبال گرفتن کارکردهای خانواده از آن و سپردن این کارکردها به نهادها و موسسات دیگر می باشند. مهمترین درجه اهمیت این تحقیق این است متوجه می شویم خانواده با اجرای کارکرد

های خود موجب تامین اساسی ترین نیازهای اعضای خود میشود، با تامین نیازها، تمایل افراد به گرایش به جرم کاهش می یابد. در نتیجه کارکرد های جرم زای خانواده امریست عدمی که در صورت عدم تامین کارکرد های خانواده محقق میشود و زمانی که کارکرد های خانواده به درستی محقق نشوند نیاز های اساسی اعضا تامین نمیشود با عدم تامین نیاز های اعضا گرایش افراد به سمت انحرافات افزایش می یابد.

(و) پیشینه تحقیق:

تحقیقات انجام گرفته پیرامون موضوع خانواده و بزه کاری بیشترین تمرکز خود را بر روی اثر خانواده در بزه کاری نوجوانان معطوف کرده و از منظر دیدگاه های متفاوت آن را مورد بررسی قرار داده اند، مثلا تحقیقات روانشناسی بیشتر بر نقش و تأثیر خانواده در سلامت روانی نوجوانان تأکید داشته اند و معتقدند که سلامت روانی نوجوانان در سازگاری یا عدم سازگاری آنان با محیط اجتماعی و بطور کلی در بهنجار بودن یا نابهنجار بودن آنها نقش مؤثری دارد. یعنی بیشتر به عوامل فردی می پردازد. اما تحقیقات جامعه شناختی بیشتر عوامل گروهی را در بزه کاری نوجوانان بررسی کرده اند و معتقدند که محیط های مختلف از جمله محیط خانواده در بزه کاری آنها مؤثر است.

پایان نامه ی کارشناسی ارشد خانم زهرا صابری با عنوان بررسی ویژگیهای خانوادگی - اجتماعی زنان روسپی در مقایسه با زنان غیر روسپیدر دانشگاه علامه طباطبایی، از جمله این تحقیقات است. در این تحقیق سعی شده است تا عوامل خانوادگی مؤثر بر روسپیگری در زنان مورد بررسی قرار گیرد. بدین جهت ۸ متغیر زیر در ارتباط با روسپیگری مورد توجه قرار گرفت: میزان طلاق - میزان اعتیاد - میزان بزهکاری - تعداد جمعیت خانواده - فقر خانواده - میزان اعتقادات مذهبی - میزان اختلافات خانوادگی - میزان ازدواج اجباری.

جهت دستیابی به دادهها، پرسشنامه ای تهیه و برای تکمیل آن از مصاحبه و مشاهده و همچنین بررسی اسناد، استفاده شده. در پایان، دادهها از طریق محاسبات آماری، تجزیه و تحلیل و نتایج ذیل حاصل گردید:

- اعتقادات مذهبی خانواده بر روسپیگری تأثیر دارد.

- طلاق والدین بر روسپیگری تأثیر دارد.

- اعتیاد فرد بر روسپیگری تأثیر دارد.

- بزهکاری فرد بر روسپیگری تأثیر دارد.

- فقر خانواده (شغل همسر) بر روسپیگری تأثیر دارد. در کل، این پژوهش تأییدی است بر تأثیر عوامل خانوادگی بر وضعیت زنان روسپی و مبین صحت نظریه‌ها و تئوری‌های مرتبط با این فرضیه می‌باشد.

پایان نامه ای با عنوان بررسی مقایسه ای نقش خانواده در بزهکاری نوجوانان فراری از منزل و نوجوانان غیر بزهکار شهر تهران سال ۸۲ توسط آقای ابوالقاسم رئیسی دانشجوی رشته مدیریت انتظامی در دانشگاه تربیت مدرس انجام شد. یافته های تحقیق او تایید فرضیات او مبنی بر وجود رابطه معنا دار بین روابط عاطفی، اقتصادی، اعتقادی خانواده با گرایش نوجوانان به بزهکاری و عدم تایید وجود رابطه بین حفظ شخصیت و احترام نوجوان در خانواده با بزهکاری بود،

امیر حسین زارعی دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران در تحقیق خود با عنوان بزهکاری و بزه دیدگی نوجوانان پسر در زمینه مواد مخدر، فرضیه ای بر مبنای وجود رابطه معنادار بین محیط شغلی و زندگی نوجوانان پسر و بزه دیدگی و بزهکاری آنان ارائه داد، در پایان یافته های او حکایت از ارتباط مستقیم بزهکاری و بزه دیدگی با محیط تربیتی و کیفیت برخورداری از تعاملات بین فردی و محیط های زندگی نظیر خانواده دارد. فاطمه یزدان پناه فدایی دانشجوی رشته ی روان شناسی دانشگاه علامه، تاثیر عوامل اقتصادی و اجتماعی و تحصیلی خانواده را بر سلامت روانی فرزندان از طریق تنظیم پرسشنامه مورد مطالعه قرار داد. یافته های او حاکی از تاثیر نحوه رفتار والدین در امور تحصیلی فرزندان، تکافوی درآمد ثابت ماهیانه پدر، اختلاف نظر والدین، مطلوبیت رفتار والدین با فرزندان و... بر سلامت عمومی فرزندان داشت.

(ی) سامانه تحقیق:

این تحقیق با نظر اساتید محترم در دو فصل تدوین شده است . در فصل اول آن به مفاهیم و مبانی نظری تحقیق پرداخته ایم و در فصل دوم آن اطلاعات و نتایج حاصل از کار میدانی در شهرستان دورود گردآوری شده است. در بخش پیوست نمونه پرسشنامه پخش شده در دو گروه مجرم و غیر مجرم را ضمیمه تحقیق کرده ایم

فصل اول :

مفاهیم و مبانی

مبحث اول (مفاهیم

گفتار اول : تعریف کارکرد

کارکرد در لغت نامه دهخدا به معنای کارکردن و عمل آمده است^۱ در فرهنگ معین نیز به معنای عمل ترجمه شده است^۲

کارکرد از ریشه لاتین FUNCTION به معنای انجام یک وظیفه گرفته شده است و در فارسی معادل هایی چون نقش ، عمل، خدمت، شغل یافته است. در زبان ریاضی به معنای تابع است و در علوم اجتماعی نقشی را میسراند که یک عضو یا جزیی از کل تقبل کرده به انجام برساند . در نظریه تعادل هنگامی که کارکردی انطباق با نظام اجتماعی را موجب میشود ، یا نیازهای اساسی را پاسخ میدهد کارکرد مطلوب خوانده میشود و در حالت عکس دژکارکرد گویند^۳. به نظر می رسد که کارکرد در اصل از سوی اسپنسر از فیزیولوژی به علوم اجتماعی راه یافته باشد و در کلی ترین مفهومی که در علوم اجتماعی از آن استفاده میشود ، ظاهرا به نوعی نتیجه اشاره می کند ، نتیجه ای خواه از لحاظ نظری قابل بیان و یا از نظر تجربی قابل مشاهده یا قابل استنتاج است.^۴ در این تحقیق کارکرد مرادف با وظیفه در نظر گرفته شده است.

گفتار دوم : تعریف جرم

۱ دهخدا ذیل واژه کارکرد ص ۱۷۹۷۲

۲ معین ذیل واژه کارکرد ص ۱۵۰۳

۳ باقر ساروخانی ، دایره المعارف علوم اجتماعی، (تهران: انتشارات کیهان، ۱۳۷۵) صص ۳۰۴-۳۰۳

۴ جولیس گولد ، ویلیام ل. کولب ، فرهنگ علوم اجتماعی چ اول (تهران: انتشارات مازیار، ۱۳۷۶) صص ۶۷۹-۶۷۸

جرم در فرهنگ معین به معنای بزه و گناه آمده است^۱

در حقوق جزا جرم امری اعتباری و قراردادیست یعنی بر حسب اینکه قانونگذار رفتاری را ممنوعه تلقی نماید و برای آن مجازات در نظر گیرد می توان آن رفتار را جرم دانست. تاریخ حقوق کیفری نشان می دهد باید بین ارزش هایی که نقص می شود تفکیک قائل شد^۲ از این رو حقوقدانان در تعریف جرم تعاریف متفاوتی ارائه داده اند. برخی آن را عمل خلاف قانون می دانند که محض انجام و یا استیفای حق نبوده و بر آن مجازات مقرر است.^۳ برخی آن را شامل رفتاری می دانند، مخالف نظم اجتماعی که مرتکب آن را در معرض مجازات یا اقدامات تعلیمی، تربیتی، مراقبتی و درمانی قرار می دهد.^۴ جرم (crime) در فرهنگ انگلیسی به عنوان عمل مثبت یا منفیکه قوانین جزائی را نقص می کند تعریف شده و هم چنین در این فرهنگ گفته شده که جرم (crime) و جنحه (misdemeanour) مترادف اند، با این تفاوت که جرم (crime) در مورد جرایم شدید تر استفاده می شود.^۵ نگاه جرم شناسی به جرم اساساً نگاهی متفاوت از نگاه حقوق جزاست. گرچه نمی توان به سبب تفاوت مبانی و نگرشی جرم شناسان تعریف واحدی از جرم ارائه نمود، اما باید گفت جرم شناسی نه در صدد ارائه تعریفی اعتباری از جرم بلکه در صدد شناخت حقیقت جرم است. برخی از معیارهای جرم شناسان در شناخت یک رفتار به عنوان جرم عبارتند از: مغایر بودن رفتار با منافع همه یا اکثریت جامعه، توجه به آثار زیانبار یک رفتار و مغایرت آن با ارزش های اصیل انسانی.^۶ با توجه به قسمت میدانی کار تحقیقی حاضر که از مجرمین در ندامتگاه شهردورود صورت گرفت که هرکدام به علت عمل خلاف قانون در آن ندامتگاه به سر می بردند، در این تحقیق مراد از جرم عملی است که در قانون برای فعل یا ترک آن مجازات مقرر شده است.

گفتار سوم (تعریف خانواده)

۱. معین، ذیل واژه جرم، ص ۱۲۲۵

۲. علی حسین نجفی ابرند آبادی؛ حمید هاشم بیگی، دانش نامه ی جرم شناسی، (تهران: دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۷۷) ص ۶۲

۳. محمد باهری؛ علی اکبر خان داوود، نگرشی بر حقوق جزای عمومی، چ ۲ (تهران: مجد، ۱۳۸۴) ص ۱۰۴

۴. محمد علی اردبیلی، حقوق جزای عمومی، چ ۸ (تهران: میزان، ۱۳۸۴) ج اول، ص ۱۲۰

۵. henry cambel black's law dictionary ma west publication ۱۹۸۳ p ۱۹۵

۶. محمد علی حاجی ده آبادی، تقریرات درس جرم شناسی، پاییز ۸۸، صص ۲۸، ۳۲